

[tcls1a-01.gif](#)

STATUT LÁZEŇSKÉHO MÍSTA TEPLIC

(Schválen usnesením vlády republiky Československé
dne 18. ledna 1956)

[tcls1a-02.gif](#)

STATUT LÁZEŇSKÉHO MÍSTA TEPLICE.

Lázně Teplice mají vydatné zdroje velmi hodnotné přírodní termální vody. Fysikální a chemické vlastnosti této vody, zejména její teplota 29° C až 46° C a její radioaktivita dosahující 130 Macheových jednotek, mají významné léčebné účinky; v lázních Teplicích se úspěšně léčí nemoci kloubní a páteřní, následky po zranění a obrnách, nemoci cévní a gynekologické. Pro mezinárodní význam o významné léčebné výsledky poskytuje se těmto lázním zvláštní ochrana, která při národohospodářském významu teplického území a při jeho speciálních hydrologických podmínkách je obzvláště nutná; současně upravuje se v nich hospodářský a kulturní život tak, aby byly vytvořeny nejpriznivější podmínky pro provádění komplexní lázeňské péče a pro další rozvoj lázní.

Vláda republiky Československé vydává podle § 10 odstavec 1 zákona č. 43/1955 Sb., o československých lázních a zřídlech, pro lázeňské místo Teplice tento statut:

I.

Všeobecná ustanovení.

1. Opatření, nutná k ochraně lázeňského místa a k vytvoření příznivých podmínek pro provádění lázeňské péče, musí být prováděna postupně a plánovitě podle pořadí jejich naléhavosti. Do ročních hospodářských plánů se tato opatření zařazují podle výhledového plánu. Návrh svého výhledového plánu vypracuje na základě úkolů a limitu státního výhledového plánu místní národní výbor v součinnosti se všemi zúčastněnými složkami, především s příslušnou plánovací komisí. Návrh schvaluje po projednání s Inspektorátem pro ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů rada krajského národního výboru. Opatření, jejichž provedení je nutno zajišťovat ve státním plánu rozvoje národního hospodářství (zejména opatření podle odstavců 8, 9, 11, 13, 15, 16, 18, 20, 25, 29, 31, 34), budou uskutečňována v rozsahu rozpočtových prostředků, zařazovaných ročně do státního rozpočtu.
2. Řádné plnění úkolů uložených tímto statutem pomáhá zajišťovat lázeňská komise zřízená podle § 14 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, a pomocný a poradní sbor vytvořený podle § 17 vládního nařízení č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Lázeňská komise a pomocný a poradní sbor zejména spolupracují na přípravách výhledového plánu, spolupracují při jeho provádění a při kontrole jeho plnění.
3. Ochrana vlastní podstaty přírodních léčivých zdrojů, jejich vydatnosti, fyzikálních vlastností a chemického složení bude provedena zvláštními předpisy.

II.

Lázeňské místo a lázeňské území.

4. Lázeňské místo je katastrální obec Teplice.

Lázeňské místo zahrnuje:

- a) **vnitřní lázeňské území**, na němž jsou soustředěna zařízení, jež slouží bezprostředně lázeňskému provozu; je to území, jehož hranice jde od křižovatky Leninovy třídy s ulicemi Krupské a U divadla, Gottwaldovou třídou k ulici Lípové, touto ulicí k ulici Hálkově, po ní k Vrchlického třídě, částí této třídy k ulici Karla Čapka, po ní k Zeyerovu náměstí, odkud pokračuje Sládkovou ulicí k ulici Potěminově, částí této ulice jde k ulici Jiráskově, po ní k ulici Jankovcově a po této ulici na křižovatku ulice Heydukovy a Horovy; od této křižovatky jde hranice ulicí u Horského pramene do ulice Erbenovy, částí této ulice do ulice Sukovy, dále Kmochovou cestou po úpatí vrchu Janáčkových sadů ke křižovatce Pražské třídy a Mlýnské ulice, částí Mlýnské ulice k objektu čp. 247, odtud

[tcls1a-03.gif](#)

po úpatí vrchu Letné k Lázeňskému náměstí, k ulici u Pravřídla, Lázeňskou ulicí k Mírovému náměstí, po jižním, západním a severním obvodu Mírového náměstí k ulici U divadla a touto k výchozímu bodu hranice.

b) vnější lázeňské území, které zahrnuje zbývající část lázeňského místa.

5. Vymezení rozsahu vnitřního lázeňského území je vyznačeno na snímku katastrální mapy, který je součástí statutu.
6. Rozsah vnitřního i vnějšího lázeňského území může být upraven územním plánem.

III.

Opatření související s výstavbou lázeňského místa.

7. Pro lázeňské místo musí být vypracován územní plán (zákon č. 280/1949 Sb., o územním plánování a výstavbě obcí).
Směrnice pro vypracování územního plánu musí vycházet
 - z funkce lázeňského místa,
 - z kapacity přírodního léčivého zdroje podle odborného popisu Inspektorátu pro ochranu přírodních léčebných lázní a přírodních léčivých zdrojů,
 - z podmínek hygienických podle odborného posudku Ústavu hygieny,
 - z podmínek klimatických podle odborného posudku Hydrometeorologického ústavu,
 - z podmínek hydrologických a geologických podle odborných posudků katedry hydrogeologie a inženýrské geologie geologicko-geografické fakulty Karlovy university, Ústředního ústavu geologického a Vodohospodářského rozvojového střediska
 a musí být v souladu se schváleným statutem.
8. V lázeňském místě mohou být povoleny pouze takové stavby, provozovny a zařízení, které neporušují lázeňské klima, vegetaci, hydrologické podmínky, klid, a estetický vzhled lázeňského místa. Všechny dosavadní zdroje takových závad musí být postupně odstraněny.
9. Ve vnitřním lázeňském území mohou být zásadně jen zařízení, jež slouží bezprostředně lázeňskému provozu, jako lázeňské ústavy, vyšetřovací a balneoterapeutická zařízení, ubytovací zařízení pro zaměstnance lázní, parky, kolonády, dále jen takové kulturní podniky, obchody a provozovny, které slouží především potřebám nemocných léčených v lázních a ostatních návštěvníků lázní, a neruší klid a lázeňský režim. Ostatní zařízení a provozovny musí být postupně odstraněny.
10. Stavby, provozovny a zařízení v lázeňském místě, které jsou podle ustanovení tohoto statutu škodlivé nebo nejsou žádoucí pro lázeňské místo a pro lázeňský léčebný režim (odstavec 8 a 9), lze odstranit jen se souhlasem příslušného ústředního úřadu nebo orgánu; totéž platí o zastavení nebo omezení provozu.
11. Pro lázeňskou péči musí být zajištěn potřebný počet lůžek a balneoterapeutických zařízení, podle kapacity používaných přírodních léčivých zdrojů a potřeby lázeňské péče. Všechny vhodné objekty, které dříve sloužily k ubytování nemocných, musí být postupně vráceny svému původnímu účelu. Rovněž pro ostatní návštěvníky lázní je nutno zajistit potřebný ubytovací prostor.
12. O sestavení plánu opatření potřebných k zajištění úkolů podle odstavců 8 až 11 platí ustanovení odstavce 1.

IV.

Hygienická a protiepidemická opatření v lázeňském místě.

13. Opatření podle nařízení ministra zdravotnictví č. 87/1953 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně vody, č. 24/1954 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně vzduchu, a č. 25/1954 Sb., o hygienické a protiepidemické ochraně půdy, musí být v lázeňském místě prováděna se zřetelem k jeho zvláštním potřebám. Při těchto opatřeních musí být v lázeňském místě zejména:
 - a) provedena asanace Svinního potoka a Dubské Bystřice;
 - b) odstraněny všechny zdroje infekce a znečištění z okolí jímacích studní minerální vody;
 - c) zřízena kanalisace a ústřední vodovod tak, aby všechny domy byly řádně zásobeny zdravotně nezávadnou pitnou a užitkovou vodou a odkanalisovány, a to přednostně ve vnitřním lázeňském území;
 - d) zřízena čistírna odpadních vod;

- e) prováděna ochrana ovzduší omezením a regulováním provozoven s velkým vývinem kouře, a to v míře stanovené posudky příslušných odborných institucí;
 - f) odstraněny všechny zbořeníště, skládky smetí a jiného materiálu a získaná plocha asanována;
 - g) učiněny neprašnými všechny ulice a chodníky ve vnitřním lázeňském území;
 - h) prováděna, způsobem schváleným okresním hygienikem, soustavná ochrana parků a půdy před jakýmkoliv znečištěním, a to též v okolí lázeňského místa;
- ch) denně odstraňovány odpadky a popel v uzavřených vozech s potřebným počtem nádob a zneškodňovány na skládkách založených se schválením okresního hygienika;
- i) soustavně prováděna deratisace;
 - j) v potřebném počtu vybudovány a hygienicky nezávadně udržovány veřejné záchodky;
 - k) odstraňovány všechny ostatní hygienické závady určené orgány hygienické a protiepidemické služby.
14. Ve vnitřním lázeňském území nesmí být chována domácí zvířata, zejména skot, vepř, drůbež, psi a kočky.
15. Ke zlepšení klimatických poměrů lázeňského místa budou podle odborných posudků Hydrometeorologického ústavu, Ústavu hygieny, Výzkumného ústavu lesního hospodářství a katedry hydrogeologie a inženýrské geologie geologicko-geografické fakulty Karlovy university zejména:
- a) vybudovány lesní pásy, jako ochrana proti nepříznivým větrům a proti kouři a jiným zdrojům znečišťujícím ovzduší lázeňského místa;
 - b) provedena rekultivace zničených území v bezprostředním okolí města lesními kulturami;
 - c) učiněna další opatření k odstranění všech zdrojů znečišťujících ovzduší lázeňského místa.
16. Pro provádění průzkumu a pro soustavné sledování klimatických a hydrologických poměrů lázeňského místa zřídí státní lázně podle pokynů Hydrometeorologického ústavu meteorologickou stanicí II. řádu a budou ji provozovat podle dohody s tímto ústavem.
17. Návrh plánu opatření k odstranění zjištěných závad vypracuje místní národní výbor v součinnosti s orgány hygienické a protiepidemické služby. Plán schvaluje rada krajského národního výboru v Ústí nad Labem po projednání s krajským hygienikem. Orgány hygienické a protiepidemické služby dozírají na dodržování všech hygienických opatření a sledují jejich účinnost častými pravidelnými kontrolami.

V.

Udržování lázeňského místa.

18. Zvláštní péče musí být věnována zřizování, upravování, udržování, čištění a osvětlování všech prostranství a zařízení lázeňského místa (ulic, náměstí, cest, okolí přírodních léčivých zdrojů, kolonád, parků, hřišť, zahrad, lesů, vodních toků, vodních ploch, míst pro odpočinek, laviček, záchodů, informačních ukazatelů a pod.).
- Ke splnění tohoto úkolu bude zejména:
- a) prováděno pravidelné strojové zametání všech ulic a náměstí, pravidelné ruční zametání všech cestiček a schodišť a pravidelné mytí a kartáčování všech ulic, chodníků, náměstí, zvláště v okolí přírodních léčivých zdrojů, a to alespoň jednou za 24 hodin v časových hodinách ranních;
 - b) prováděno pravidelné kropení všech prašných cest v době sucha a v době horka též cest asfaltových, a to podle potřeby i několikrát denně;
 - c) v zimním období prováděno řádné odstraňování sněhu a náledí z ulic a chodníků, a to ve vnitřním lázeňském území podle potřeby i několikrát za den;
 - d) prováděno pravidelné čištění a udržování všech sadových cest v lázeňském místě, jakož i v jeho okolí;
 - e) prováděno udržování parků na Letné, Janáčkových sadů a Doubravky takovým způsobem, aby jejich úroveň s hlediska výtvarného a zahradní architektury byla stále zvyšována;
 - f) zajištěn potřebný počet informačních ukazatelů a jejich řádné udržování; nápisy na informačních ukazatelích musí být kromě češtiny též v hlavních světových řečech;

- g) vyřešen způsob veřejného osvětlení v lázeňském místě a zajištěno řádné osvětlení především ve vnitřním lázeňském území;
 - h) pečováno o to, aby estetický vzhled lázeňského místa byl soustavně zvyšován úpravou všech objektů a prostranství (i neveřejných).
19. Místní národní výbor dbá o to, aby lázeňská komise v otázkách udržování lázeňského místa úzce spolupracovala s výtvarnými umělci, zejména s architekty.
20. Za účelem zajištění řádné údržby v lázeňském místě zřídí si místní národní výbor údržbářské dílny, které budou obstarávat jen údržbu objektů a zařízení, jež slouží lázeňským účelům a hromadnému ubytování.

VI.

Doprava.

21. Průběžné komunikace musí být vedeny pokud možno mimo vnitřní lázeňské území. Místní komunikace, druh vozovek, dopravní a jiné souvisící zařízení musí být voleny a upraveny tak, aby sloužily potřebám a pohodlí nemocných i ostatních návštěvníků lázní. Vybavení dopravních zařízení, jejich hygiené, zlepšování jejich vnějšího vzhledu a jiné technické úpravy musí být věnována zvýšená pozornost se zřetelem na potřeby nemocných a lázeňského provozu; je třeba dbát též na to, aby dopravními prostředky nebyl narušován klid a lázeňský režim.
22. Podrobná úprava komunikací a jejich vybavení podle zásad uvedených v odstavci 21 a úprava poštovní a kursovní dopravy bude provedena dopravním řádem.
23. Jízdní řády musí být přizpůsobeny potřebám lázeňského místa. Rada místního národního výboru uplatní požadavky v tomto směru u rady Krajského národního výboru v Ústí nad Labem.

VII.

Opatření k zajištění klidu v lázeňském místě.

24. K tomu, aby lázeňský klid nebyl rušen hlukem,
- a) zakazuje se průjezd hlučných dopravních prostředků vnitřním lázeňským územím;
 - b) zakazuje se používat zvukových signálů ve vnitřním lázeňském území; ve vnějším lázeňském území tehdy, pokud by narušovaly klid vnitřního lázeňského území a lázeňský režim;
 - c) v době klidu určeného pro odpočinek nemocných nedovoluje se ve vnitřním lázeňském území dovoz potravin a materiálu hlučnými dopravními prostředky ani skládání a nakládání;
 - d) pro odvoz popelky a odpadků z vnitřního lázeňského území se vyhrazuje doba od 20 do 22 hodin a od 6 do 7 hodin;
 - e) zakazuje se používat reklamního uličního rozhlasového zařízení, pokud narušuje klid vnitřního lázeňského území a lázeňský režim;
 - f) omezuje se používání městského rozhlasu na vnitřní lázeňské území na dobu od 8 do 9 hodin a od 12 do 13 hodin;
 - g) přísně se stíhají všechna porušení předpisů o potírání alkoholismu a rušení nočního klidu.
25. Další potřebná opatření k zajištění klidu v lázeňském místě učiní rada místního národního výboru.

VIII.

Zásobování lázeňského místa.

26. Pro účely zásobovací zařazují se Teplice na úroveň města krajského. Zásobování potravinami, ostatním spotřebním zbožím, tepelnou a elektrickou energií, po případě plynem, musí být prováděno plynule a v dostatečném množství. Zásobování potravinami musí být soustavně kontrolováno orgány hygienické a protiepidemické služby a být zaměřeno na potřeby nemocných; lázeňským jídelnám musí být proto při zásobování dávana přednost a zásobování čerstvými potravinami, jako zeleninou, ovocem, mlékem a mléčnými výrobky, masem a pod., musí být zajištěno po celý rok, a to nejlépe ze zdrojů nejbližšího okolí lázeňského místa.

27. Obchodní domy, prodejny a ostatní provozovny musí být vkusně upraveny, vybaveny moderními prostředky techniky, zásobeny bohatým sortimentem všeho druhu zboží, zvláště zbožím dobré kvality a poskytovat obsluhu vysoké úrovně.
28. Prodejní a provozní doba podniků v lázeňském místě musí být upravena tak, aby vyhovovala i nemocným léčeným v lázních. Orgány, oprávněné k stanovení prodejní a provozní doby, upraví proto tuto dobu po slyšení lázeňské komise.
29. V lázeňském místě se nedovoluje takový provoz společenských podniků, který by mohl porušovat léčebně ochranný režim nemocných. Rada místního národního výboru stanov po slyšení lázeňské komise uzavírací hodinu společenských a hostinských místností a podobných podniků se zřetelem k potřebám lázeňské péče.

IX.

Kulturní a výchovná činnost.

30. V lázeňském místě je nutno vybudovat kulturní zařízení vysoké úrovně a v rozsahu odpovídajícím potřebám lázeňského místa. Kulturní a výchovná činnost v lázeňském místě musí napomáhat vytvářet prostředí, které co nejpříznivěji ovlivní léčbu nemocných a poskytne možnost, aby se účelně vyplňoval jejich volný čas.
31. Kulturní a výchovnou činnost provádějí zařízení národních výborů po případě soubory a organizace řízené ústředně, a to podle zvláštních ustanovení nebo ujednání. Ve vnitřním lázeňském území musí být zajištěno po dobu celého roku pořádání symfonických koncertů, divadelních představení, hodnotných estrád a pod.

X.

Informační služba.

32. V lázeňském místě musí být zajištěna řádná informační služba o možnostech ubytovacích léčebných, stravovacích a dopravních, o pamětihodnostech města a jeho okolí, o událostech kulturních, sportovních a společenských; dále je třeba zřídit službu předplatného vstupenek na kulturní podniky a organizovat též zájezdy, kterých by se v rámci léčebného režimu mohli zúčastnit i někteří nemocní.
33. Informační službu obstarává zejména Čedok a Turista, n. p., a to všestranně kvalifikovanými pracovníky, kteří mají zejména dobré organizační schopnosti, ovládají místní poměry, mají potřebné jazykové znalosti a vzorné vystupování a dovedou dobře jednat s lidmi. Provoz informační služby musí být zajištěn dopoledne i odpoledne, v době sezony bez přestávk.
34. Na nádražích musí být zajištěna pravidelná informační služba od příjezdu prvního až do příjezdu posledního vlaku dálkového spojení.

XI.

Sportovní a tělovýchovná činnost.

35. Sportovní a jiná tělovýchovná činnost, vhodná pro lázeňské prostředí, musí být prováděna tak, aby nerušila klid a normální provoz lázeňského místa; musí být usměrněna způsobem který by umožnil účast nemocných a návštěvníků lázní jako diváků. Sportovní a tělovýchovná zařízení musí být řádně vybavena, a být k dispozici též nemocným, pokud by se v rámci léčebného režimu taková potřeba ukázala. Sportovní události, které by porušily klid a pořádek v lázeňském místě nesmí být v lázeňském místě pořádány. Potřebná opatření k zajištění sportovní a tělovýchovné činnosti v lázeňském místě učiní okresní po případě krajský výbor pro tělesnou výchovu a sport.

XII.

Ustanovení závěrečná.

36. Plnění úkolů vyplývajících z lázeňského statutu zajišťují a o dodržování opatření k ochraně lázeňského místa dbají výkonné orgány národních výborů.
37. Ustanovení odstavce 9 nevztahuje se na stávající objekty vojenské správy. Jiné výjimky z ustanovení odstavce 9 může povolit ministr zdravotnictví. Výjimky z ustanovení odstavců 18 písm. a), 24 písm. a) až f) může povolit zdravotnický odbor rady krajského národního výboru a výjimky z odstavce 14 okresní hygienik.